

"Подобряване на нормативната уредба на правото на стачка"
Компонент 2 от проект "НАСЪРЧАВАНЕ НА СОЦИАЛНИЯ ДИАЛОГ И
ПОДОБРЯВАНЕ НА УСЛОВИЯТА НА ТРУД НА РАБОТНИЦИТЕ И
СЛУЖИТЕЛИТЕ" на МТСП
изпълняван от Националния институт за помирение и арбитраж

Дейност 3 :
РАБОТНО ПОСЕЩЕНИЕ ЗА ОБМЯНА НА ОПИТ
В КОНФЕДЕРАЦИЯ ШВЕЙЦАРИЯ
(17 - 21.10.2017 г.)

ПРОГРАМА НА РАБОТНОТО ПОСЕЩЕНИЕ НА ЕКСПЕРТНАТА РАБОТНА ГРУПА ПО ПРОЕКТА (ЕРГ):

- **Провеждане на работна среща с експерти на Международното бюро по труда (МБТ) – Женева – (18.10.2017 г.)**

Цел на работната среща:

Осъществяване на технически консултации по предложенията за изменения и допълнения на Закона за уреждане на колективните трудови спорове (ЗУКТС).

- **Участие в работни срещи в Берн, организирани от Държавния секретариат по икономически въпроси на Конфедерация Швейцария (State Secretariat for Economic Affairs) – (19-20.10.2017 г.)**

Цел на работните срещи: Обмяна на опит

- с участници в социалния диалог в Швейцария;
- с медиатори/помирители от Бюрата за посредничество;
- запознаване с начина на функциониране на Федералното бюро за посредничество и Кантоналните бюра за посредничество в Швейцария.

**ПОЗИЦИИ НА ЕКСПЕРТИТЕ НА МОТ - ЖЕНЕВА И ДЪРЖАВНИЯ
СЕКРЕТАРИАТ ПО ИКОНОМИЧЕСКИ ВЪПРОСИ - БЕРН ПО
ПОСТАВЕНИТЕ ОТ ЕКСПЕРТИТЕ В ЕРГ ПО ПРОЕКТА ВЪПРОСИ:**

Какво е съдържанието на понятието „работник“?

- По международните стандарти то включва всички, които работят, включително и самонаетите. Това разбиране намира потвърждение и в решенията на Европейския съд.

Колко работници най-малко могат да стачкуват?

- Достатъчни са и двама работници.

Съдържа ли законодателството на Конфедерация Швейцария легална дефиниция на понятието „стачка“, както и разграничаване на видовете стачни действия? Допуска ли нормативната уредба на Швейцария обявяване на т.н. „национална стачка“ за промяна на икономическата и социална политика на правителството?

- Според Върховния съд на Конфедерация Швейцария, стачката се дефинира като *колективен отказ да се работи*. Стачката е демократично решение на работниците за спиране на производствената дейност.
- Това е *общо колективно право на работниците*, когато преговорите не водят до нищо. Прилага се само като *крайно средство*.
- Правото на стачка се извлича от *Конвенция № 87 на МОТ* и е *имплицитно включено в Конституцията на Конфедерация Швейцария*. В Швейцария може да има *генерална стачка и стачка от солидарност*, но не и политическа стачка.

Може ли в Швейцария да бъде обявена стачка на различните равнища на договаряне ?

Следва да има възможност всички работници на всички равнища да имат едни и същи права. Трябва да е възможно обявяването на стачка на всички нива на договаряне.

Съществува ли по швейцарското законодателство „предупредителна стачка“ и „стачка от солидарност“?

- В Швейцария съществува „предупредителна стачка“ и „стачка от солидарност“. Стачката започва с *писмено искане* на работниците. След решението на Общото събрание, започват преговори, Ако преговорите не са удовлетворителни, започва *предупредителна стачка* и накрая, ако се наложи – *ефективна стачка*.
- Неприемливо е да се забранява да се стачкува от солидарност. Ако основната стачка е законна, то и стачката от солидарност също е законна.

Предвижда ли швейцарското законодателство задължителна процедура по посредничество, преди началото на стачката? Кой я осъществява?

- В Швейцария *всички КТС* минават през медиация/помирение.
- Има две нива за посредничество и медиация – *Кантонално и Федерално*
- *Кантонално бюро за посредничество и арбитраж* има във всеки кантон на Швейцария. Те са постоянно действащи и се финансират от държавата.
- *Федерално бюро за посредничество* – Федерална институция, изградена на трипартитен принцип. Федералното бюро за посредничество има Секретариат. Арбитражните решения имат силата на съдебно решение и са необжалваеми.

Налице ли са, според швейцарското право, т.н. „минимално необходими дейности“ по време на стачка?

- В Швейцария стачката е позволена, но при определени условия.
- Има определени минимално необходими дейности по време на стачка, които не могат да бъдат спирани.
- Задължително е да се осигурят условия, гарантиращи спокойствието и здравето на гражданите и запазването на търговския мир.
- Съветът на експертите на МОТ препоръчва стриктно да се определят в закона тези дейности.

Какъв е нормативно предвиденият ред и условия за обявяване на стачка по швейцарското право – кворум, представителство, оправомощаване?

- В Швейцария няма нормативна уредба на трипартизма.
 - Всички въпроси са уредени в КТД. Стачката е **ultima ratio**. Тя се провежда в съответствие с договореностите в КТД.
 - При определянето на кворума, да няма натиск върху работниците.
 - Не се стачкува, ако в КТД има *клауза за социален мир*.
 - В Швейцария няма представителност на синдикатите. Няма и легална дефиниция на понятието „представители на работниците“.
- Оправомощаването е въпрос на вътрешно решение на страните.

Локаут - (Конвенция № 93 на МОТ)

Становището на Комитета по свобода на сдружаване на МОТ:

Правилото е да не се упражнява прекален натиск. Не може работодателят да определя дали интересите на работниците са легитимни.

Никой работодател не може да уволнява работници по време на стачка.

ПРАКТИЧЕСКИ КАЗУСИ:

- Конфликтът между Съюза на строителните предприемачи и синдикатите .
- Казусът „Белицона“ .

**ШВЕЙЦАРИЯ Е НЕСТАЧКУВАЩА ДЪРЖАВА.
СОЦИАЛНИОТО ПАРТНЬОРСТВО Е БАЗАТА,
КОЯТО ОБЕДИНЯВА ВСИЧКИ.**

Швейцария - 1 стачен ден годишно

Франция - 133 стачни дни годишно

ПОМИРИТЕЛНИ И АРБИТРАЖНИ ПРОЦЕДУРИ В ШВЕЙЦАРИЯ ПРЕЗ 2015 Г.

Помирительни процедури общо: **40 бр.** (20 бр. от тях – по КТС в
строителния бранш)

от тях : **17 бр.** процедури за посредничество
23 бр. арбитражни процедури

Постигнати споразумения: **32 бр.** (80% от всички)

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО !

